

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De prohibitione simplicis fornicationis. Pars V. Quæ habet quatuor capitula

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

pistet sanitatem, & pōst deberet sequi gratiarū actio , & singulis diebus reddere deberet homo Deo & sanctis aliquem fonsum vel seruitium in signum liberationis: quia scriptū est, Eruate, & honorificabis me. Si quis tanto ardore quāereret curationem ab isto igne infernali, quanto quāerit curationē ab illo, vix non esset quin impetraret. Hoc remedium docemus Sapient. 8. vbi sic legitur: Ut sciui quoniam aliter non possum esse continens nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapientia , scire cuius esset hoc donum, alij dominū, & deprecatus sum illum. Specialiter autem valet contra peccatum illud beata virgo Maria , quā sic amatrix est munditiæ in se, sicut in aliis. Et specialiter aliquid seruitium faciendum esset, vt ab hoc igne liberaret. Tamē in hac parte cauendum est à temerariis votis. ¶ Quintum remedium est, honesta occupatio: quia, Otia si tollas, periere Cupidinis arcus. ¶ Sextum est, aqua sapientiae salutaris. Vnde in Canonica Jacob 3. Quā desulsum est sapientia, primum quidem pudica est, id est, pudicula reddens. Vnde Zachariæ 9. Vocatur vi-num gerininans virgines: id est, virginales affectiones. Et dominus Ioannis 15. Vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis &c. Hieronymus: Amas acras literas , & carnis virtus non amabis. Et Sap. 8. vocatur sponsa. vbi sic legitur. Quā hui sponsam mihi eam assumere. In quo verbo insinuatur q̄ adhæcere sapientiae sit remedium contra illicitas delectationes carnis. ¶ Septimum remedium est elemosyna. Vnde super illud 1. ad Timot. 4. Pietas ad omnia utilis est. dicit Ambrosius, Si quis misericordiam sequitur, si lubricum carnis patiatur, vapulabit quidem, sed non peribit. ¶ Octauum remedium habet hoc vitium commune cum vitio gulae. Et hoc remedium est consideratio mortis, vel status, in quo caro post mortem futura est: quia iuxta verbum Gregorij, Nihil adeò valet ad domāda carnis desideria , sicut cogitare semper qualis caro sit futura mortua, sicut in tractatu de Gula diximus.

*De prohibitione simplicis fornicationis. P A R S . V . Quā habet
quatuor capitula*

*De ordine dicendorum in ista parte. Et quod simplex fornicatio sit
prohibita ostenditur auctoritatibus.* C A P . I .

Quinto loco in tractatu de Luxuria est dicendum de simplicis fornicationis prohibitione. De qua hoc ordine dicemus. Primo ostendemus simplicem fornicationem prohibitā esse. Secundo ostendetur eam prohibendā fuisse. Tertio ostendemus quæstionē illā, qua quæritur quare Deus prohibuit simplicem

plicem fornicationē, diabolicā esse & irrationabile & irrisione dignā. Quarto ostendemus, q̄ egit Dominus misericorditer cū genere humano, quum simplicem fornicationē prohibuit: quū possit tamen alicui contrariū videri, ex hoc q̄ ferē totus mundus perire propter prohibitionē istā videatur: & quia hæc prohibitio videtur esse contra multiplicationem humani generis. ¶ Quod autem simplex fornicatio sit prohibita, probatur, Primo ex hoc quod legitur Deut. 23. Non erit meretrix de filiabus Israēl. Secundo ex hoc quod legitur I. ad Cor. 6. Nolite errare, ne que fornicarij, neq; idolis seruientes, neq; adulteri, neq; molles, neq; masculorum cōcubitores, neque fures, nequē auari, neque ebrios, neque maledici, neque raptiores regnū Dei possidebunt. Tertio ex hoc quod legitur ad Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio &c. Et subiungitur: Qui talia agunt, regnū Dei non consequentur. Quarto, ex hoc quod legitur ad Ephes. 5. Hoc scitote, intelligētes quoniam omnis fornicator, aut immundus, aut auarus, quod est idolorum seruitus, non habet hereditatem in regno Christi & Dei. Quinto ex hoc quod legitur Act. 15, q̄ dixerunt Apostoli & seniores fratres: Vīsum est sp̄itu sancto & nobis, nihil ultrā imponere vobis oneris, quām hæc necessaria, ut abstineatis vos ab immolatis simulariorum & sanguine, & suffocato, & fornicatione. Vbi dicit glo- interli. Necessaria sunt sine quibus non est salus. Vnde quū fornicatio ibi numeretur nisi quis ab ea abstineat, non saluatur.

Quare dominus prohibuerit simplicem fornicationem. C A P. IV.

(¶) Cto autem sunt per quæ poteſt ostendi quod simplex fornicatio prohibenda fuit. ¶ Primū est sterilitas, quæ frequenter est in illis, quæ indifferenter omnibus se exponunt. Si enim paſſim se omnibus exponere reddit eas steriles, ſicut procurare sterilitatem contra legem naturalem eſt: ſic exponere ſe, contra legem naturalem erit. ¶ Secundum eſt, quod educatio prolis de naturali lege ad patrem pertinet, & educare eam non potest niſi eam agnoscat. Agnoscere verò prolem ſuam non potest pater, niſi matrem ut propriam habuerit. Vnde patet quod concessio simplicis fornicationis quæ impedit ne pater prolem ſuam educat, quodammodo eſt contra legem naturalem. ¶ Tertium eſt, cr̄bra interfictio prolis quæ ſequitur ex fornicatione, & crebrior ſequeretur si eſſet confeſſa. Matres enim non potentes prolis prouidere, nec habentes auxilium à patre, ſuffocarent ſepe eam: ſicut & hodie aliquæ faciunt. ¶ Quartum eſt hoc, quod vir reddit mulierem impotentem ad pro- uide-

videndum sibi, & tempore quo est grauida, & quo iacet de pro-
le, & quo occupata eit circa prolē educandā: quare videtur de
lege naturali obligatus esse ad prouidendum ei tempore tali,
quod concessio fornicationis impediret. ¶ Quintū est hoc, q̄ ita
displacet viro quando vel vxor vel concubina se concedit alij
viro. Secundum enim legēm naturalem non deberet se coniun-
gere alij mulieri, ex quo simile nollet fieri vlo modo. ¶ Sex-
tum est, naturalis æquitas, quæ requirit hoc ne aliquis homo
æquali numero fuerunt formati à principio vir & mulier: nec
est certuni uter numerus per generationem amplius creuerit.
Vnde sicut aliquis pater familias q̄ habet quatuor domos & qua-
tuor filios, ordinat q̄ vnu non habeat nisi vnam, ne sit aliquis
qui nullā habeat: sic Dominus ordinavit vt vir vnu nō habeat
nisi vnam mulierem. ¶ Septimum est, pax generis humani. Si
enim licet cuilibet qualibet vti, sequentur rixæ & odia, &
multa homicidia. ¶ Octauum est, q̄ aliquæ aues sunt, quarum
est talis castitas, q̄ vna vni adhæret, vt patet in turturebus.
Vn-
de quum nō minor debeat esse castitas hominis castitate tur-
litor sit homo qui præter carnē habet spiritum rationalē, quām
auis quæ carnalitatē habet solū. ¶ Possunt autē præter predicta-
tes, & secundum gustum & secundum tactum. ¶ Primo in si-
vnde homo sc̄ dominum habere cogitaret, nisi ab aliquo pro-
hiberetur. ¶ Secundum vt haberet homo vnde meretur. Va-
de August. similiter super Genes. dicit, Oportebat vt homo sub
domino positus ab aliquo prohiberetur, vt virtus merendi esset
obedientia, quæ sola verissimè est virtus. Si enim nihil fuisset
prohibitum vel præceptū, nō posset aliquis male agere: & ideo
non esset difficile, nec forsitan laudabile bene agere: quæ enim
virtus est, si quis agat quod sibi placet? Sed in hoc est virtus ma-
gna, q̄ homo contra propriam voluntatem facit, & conformat
se voluntati Dei. Vnde Sapientia: Hoc solum virtutē adiicies, quod
propria voluntati detraheris. Et poëta: Est virtus placidis ab-
stinuisse bonis, Tertio vt homo assuecat proponere amorem
Dei amori carnali. Ad amandum enim Deū super omnia tene-
tur homo ex illo mandato primo & maximo: Diliges dominū
Deū tuū. Et ex sola transgressione huius mādati posset aliquis
damnari, etiā si nullū aliud speciale mandatū transgredereur.
Quod

Quod fatuum sit querere quare Dominus simplicem fornicationem prohibuerit.

C A P . I I I .

Sequitur videre quomodo illa quæstio sit diabolica & irratione digna, qua quæritur quare Dñs prohibuerit simplicem fornicationem. Ideò verò diximus eam diabolicam, quia propria est primo à diabolo talis quæstio, Gen. 3, vbi dixit ad mulierem: Cur præcepit vobis Dñs, vt non comedederitis ex omni ligno paradisi? Ideò verò diximus eam irratione digna: quia nullus proponeret alicui homini similem quæstionem, qui cum prostolo non haberet. Si veniret aliquis ad aliquem ciuem, & dicaret ei, Quare nō permittis filias tuas prostitui? quare vis eas matrari? Eftis vos fatuus? diceret ipse. Quanto ergo potius ille fatuus potest reputari, qui de cælesti rege audet quærere, quare ipse filias suas nō permittit fornicari, quare vult eas vel castas permanere, vel nuptiis tradi? Præterea, quærere quare Dominus de re sua aliquid prohibuerit, est quærere quare Dominus in se sua ius aliquid vel aliquid signum dominij tenuerit: quam quæstionem patet stultam esse: vt si quis quærat à rege Francie, quare non datis mihi totum regnum vestrum, vt nec aliquid signum dominij recineatis? Ibi permiserat Dominus bonum omne lignum, præter unum, bene debuisset ei sufficere.

Quod Dominus misericorditer egerit cum hominibus, prohibendo eis simplicem fornicationem.

C A P . I I I I .

EX iam dictis patet manifestum esse qd Dominus misericorditer egit cum humano genere, quia simplicem fornicationem prohibuit viris, quia potius voluit eos habere fideles adjutoriū, quā tales qui furarentur eis quicquid possent furari. Concubinæ quae nesciunt quandiu debent esse cum hominibus, furantur eis quicquid possunt. Cū mulieribus etiā in hoc misericorditer egit. Videns enim Dñs qd mulieres habituræ essent labore in portando prolem in utero, dolorē in parturiendo, solitudinem & occupationem & laborē in nutriendo, voluit viros ante opus carnale eis obligari in iuuando eas. Cū prole etiā misericorditer egit. Frequenter enim periret proles, si simplex fornicatio esset cōcessa, vt prius ostēdimus. Cū toto etiā genere humano Dñs in hoc misericorditer egit, cuius paci prouidit, Misericorditer etiam egit cum genere humano, qd ab illa voluptate hominē cohibere voluit in parte qua nullus virtutur nisi valde raro absque peccato. Ad id autē quod obiicitur, qd ferè totus mundus perit propter prohibitionem illam: Dicendum est, qd fortè plures perirent, si non esset prohibita fornicatio,

Ff

quā modo pereant. Quia vel perirent propter nimis amorem quā haberet ad mulieres. Vehemens enim amor propriæ uxoris, sicut dicit Ambrosius adulter est. Homines enim tunc nimis essent carnales: quia quā non aliceret una, aliceret altera. Vnde Deu. 17. dicitur de rege, Nō habebit uxores plurimas, ne aliciat anima eius, vel periret propter rapacitatem. Fornicariæ enim mulieres depauperat homines, & fures reddunt: vel propter odium, quando auferretur ab aliquo illa quā amat: vel propter aliud peccatum quod fornicationem sequeretur. Ad id autem quod obicitur, q̄ hæc prohibitio est contra multiplicationem generis humani, in parte patet solutio ex hoc quod dictum est prius, q̄ illa quæ omnibus supponuntur, steriles efficiuntur. Præterea, Dns nō facit magnam vim in paucitate vel multitudine hominū. Vnde Eccl. 16. n̄e iocuideris in filiis impiis, si multiplicentur. Et subiungitur: Melior est enim unus timens Deū, quam mille filii impij. Et utilius est mori sine filiis, quam relinquere filios impios. Et Eccl. 15. Non concupiscit Dns multitudinem filiorum malis mori sine filiis, quā relinquere filios impios. Vnde Dominus bene præcepit vel consuluit illud. Ex quo hoc sequitur, q̄ pauciores sint homines: quoniam videlicet ad hoc q̄ plures saluentur, vel ad hoc meliores sint qui saluentur. Vnde ipse consuluit castitatem & virginitatem, & familiam. Prohibitio vero fornicationis saltem ad hoc valet, q̄ perfectiores sint qui saluantur. Nota peruersitatem quorundam hominū, quibus ibi displaceat proprietas, vbi Deo placet, in mulieribus scilicet: & ibi placet, vbi Deo displaceat, scilicet in possessionibus.

*De alegantibus impotentiam continendi P A R S V I . que
habet duo capitulo.*

*De diuersis testimonius scripturarum contra illos qui dicunt se non
posse continere.* C A P . I .

V Ltimò in tractatu de Luxuria, dicendum est aliquid de impotentia continendi, quā multi allegant. Et primo ponimus diuersa testimonia scripturarū, quibus cōtra eos qui hoc dicunt possumus vti. Deinde ponemus multas rationes, quibus cōtra tales vtendū est. Et inter testimonia, Primo occurrit illud Gen. 4. q̄ dicit Dns ad Cain, loquēs de peccato: Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius. Vnde quasi mēdium Deo imponūt, qui dicunt se nō posse abstinere a peccato. Secundo occurrit illud Job 6. Aut poterit aliquis gustare, q̄ gustarū affert morte. Ex quo verbo videtur, q̄ potius deberet homo dicere,